

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

V. An in Continuo sint partes actu inter se distinctæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

get planum; ergo corpus planum ultimâ con-
stat ex solis indivisibilibus: Probatur antecedens,
quia alioqui illud tangeret in parte divisibili &
extensa, cui similis pars globi responderet, quod
est falsum, cum globus supponatur esse perfectè
sphericus, ergo, &c.

LXXIV. Respondeo negando antecedens; ad
ejus probationem. Respondeo nullum globum
sic esse perfectè sphericum, ut circumferentia
ejus terminetur punctis continuis; sed tantum sic,
ut terminetur partibus minoribus & minoribus in
infinitum proportionaliter, cui similes partes in
plano respondeant: unde patet contra P. Tel-
lez hic Disput. 35. section. 1a globum istum non
continere tormentarium vulnere inevitabili, ut loqui-
tur: neque necessarium esse pro argumenti i-
stius solutione contra omnem experientiam ad-
struere, cum PP. nostris Complutensibus, saltus
globi imperceptibiles de puncto in punctum, ultra
partes.

LXXV. Instabis ex P. Comptono Physicæ Disp.
43. sect. 2a globus perfectè sphericus merè gra-
tis solum ad vitandam vim argumenti negatur, er-
go, &c.

LXXVI. Respondeo negando assumptum; ra-
tio enim globum perfectè sphericum negandi,
est, illa ob quam Dubio sexto, negabimus pun-
cta indivisibilia continuantia aut terminantia con-
tinuum.

D V B I V M V.

*An in continuo sint partes actu inter se
distinctæ.*

LXXVII. **S**ententia negans tribuitur Averroæ,
Divo Thomæ, Durando, Capreo-
lo, Valeſio, Fonseca, Camerario, Fasolo, Tan-
nero, & Italis jam communius: dicunt enim par-
tes in continuo, nec esse finitas, nec infinitas ac-
tu; sed nullas actu; ut difficultates sententiæ
Aristotelicæ de partibus in infinitum divisibili-
bus eludant; unde consequenter afferunt partes
actu fieri dumtaxat vel per divisionem conti-
nui, vel per partium designationem, aut hætero-
geneitatem, aut diversam qualificationem: contra
quos sit

R E S O L U T I O.

LXXVIII. **D**ico, in continuo sunt partes actu
inter se distinctæ ante omnem
continui divisionem, partium designationem, hæ-
terogeneitatem, aut diversam qualificationem, ita
ut faciant multitudinem. ita subtilissimi PP. Gre-
gorius Ariminensis, in primum distinct. 24. quæst.
1. art. 2o, Suarez, Conimbricenses, nostri Com-
plutenses, Rubius, Murcia, &c.

LXXIX. Probatur 1o, unum esse actu distinctum
ab alio, est unum non esse actu aliud; sed par-
tium in continuo ante omnem continui divi-
sionem, &c. una non est actu alia, ergo, &c. major
patet ex fusè dictis in Logica de distinctione: Pro-
batur minor, quia alioqui una esset eadem actu &
realiter cum alia, ac proinde nullâ potentiâ posset
ab alia separari; quia idem à seipso separari non
potest, ergo, &c.

LXXX. Probatur 2o, partes continui aliquando

actu realiter separantur; ergo ante omnem sepa-
rationem sunt actu realiter distinctæ: antecedens
constat manifestâ experientia; Probatur conse-
quentia, quia realis separatio præsupponit aliquam
distinctionem; non virtuales, aut rationis tan-
tum, quia, quæ virtualiter aut ratione tantum di-
stinguuntur, sunt realiter inseparabilia, ut omnes
fateri debent; ergo actuales; ac proinde ante
omnem separationem partes continui sunt, actu
distinctæ.

LXXXI. Probant 3o alii; non potest eadem en-
titas esse naturaliter in diversis locis; affici con-
trariis, seipsam causare, &c. sed si omnes par-
tes continui ante divisionem essent una entitas,
id fieret, tum in aëre, qui hic & Romæ esset idem
continuum; hic calidus, Romæ frigidus; tum
in igne, qui continuo per idem lignum serpe-
ret, & novos ignes sibi per aggregationem con-
tinuaret. Sed contra; miror ab illis non adver-
ti diversa loca contraria, esse causam, esse-
ctum, &c. importare aliquam partium designa-
tionem, ante quam solum negant adversari esse
partes actu in continuo: Adde multas probationes
P. Poncii, & aliorum eadem inadvertentiâ labo-
rare. Quare aliter

LXXXII. Probatur 3o, quia alioqui partes per
divisionem aut designationem crearentur; si-
quidem antea non fuissent, & essent per divi-
sionem aut designationem, non tamquam per edu-
ctionem, ergo tamquam per creationem.

LXXXIII. Nec dicas, nos docuisse supra esse
partem, esse dominationem extrinsecam à con-
ceptu; nam licet id verum sit, esse tamen distin-
ctam partem non est determinatio extrinseca; sed
negatio in entitate partis fundata: unde si ante om-
nem denominationem extrinsecam à designatione
extrinseca, pars non sit à cæteris distincta, an-
te illam non erit secundum entitatem; ac per
consequens ipsa debeat formam illam creare, ut
dictum est.

LXXXIV. Probatur 4o, partes continui successivi
distinguantur actu ante omnem divisionem, &c.
ergo & permanentis; consequentia tenet à pari:
Probatur antecedens, quia dum existit una, v. g.
præsens, non existit alia, scilicet præteritum & fu-
turum.

LXXXV. Confirmatur 1o ex Aristotele libro 5.
Metaph. cap. 12o. continuum est divisibile in ea, quæ
ipsi insunt, ita etiam Divus Thomas Metaphor.
lect. 15a, id ipsumque videtur definitum in Tri-
dentin. sess. 13a, cap. 3o. ubi dicitur, totus enim &
integer Christus sub panis specie, & sub quavis ipsius
speciei parte: totus item sub vini specie & sub ejus
partibus existit; atqui est divisibile in partes reali-
ter actu distinctas, ergo ipsi insunt ante omnem
divisionem, &c. sicut ipsi insunt secundum di-
visionem multa tota actu, multa hoc aliquid, &c.
ante divisionem, in quæ est divisibile, licet ei non
insint secundum separationem localem.

LXXXVI. Confirmatur 2o, si partes ante divi-
sionem sint eadem inter se; vel sunt eadem per
aliquid indistinctum, vel per aliquid distin-
ctum: non prius; quia, cum nunquam distin-
guantur à seipsis realiter actu, semper essent eæ-
dem realiter actu, etiam post divisionem:
non etiam posterius, quia implicat unum identi-
ficari alteri per aliquid à se distinctum, sicut
implicat

implicat unum identificari alteri realiter à se distincto, ergo, &c.

LXXXVII. Obijcies 1°. multa loca Aristotelis, quibus videtur insinuare partes continui non esse actu distinctas ante divisionem, &c. sed potentia tantum. Primus, 3°. Physic. textu. 56°. ubi ex eo, quod continuum sit divisibile in infinitum, docet non esse actu infinitum, sed sufficere si sit infinitum potentia, ergo solum vult partes esse potentia in continuo, non verò actu.

LXXXVIII. Secundus, 8. Physic. textu 68. ubi sic habet, in eo, quod continuum est, sunt infinita dimidia proportionalia, vel dimidia partes infinitae, & numerabiles, non reipsa, sed potestate: sic etiam 7°. Metaphysic. ait, duplicem conflari ex duobus dimidiis potestate.

LXXXIX. Tertius, 4°. Physic. textu 44°. ubi dicit quædam esse potentia in loco, quædam actu; partes autem continui ante divisionem esse in loco potentia tantum; post divisionem, esse actu.

LXXXX. Respondeo propter hæc loca, & locum pro nostra sententia citatum, mentem Aristotelis videri dubiam; commodè tamen intelligi posse, ita, ut quando 3°. Physic. docet, ex eo, quod continuum sit divisibile in infinitum non esse actu infinitum, tantum velit, non esse infinitas actu hoc aliquid; sed sufficere, si potentia sit infinitas hoc aliquid; ratio est, quia Philosophi simpliciter per ens actu intelligunt ens completum, totum aliquod, &c. quod solum est simpliciter aliquid. Vide dicta p. 1^a. Tract. 1°. Disp. 2^a. dub. 4. in Quæstione. Sic etiam intelligi potest 8°. Physic. & 7°. Metaph. imò & 4°. Physic. nisi malis dicere Aristotelem 4°. Physic. tantum velle partes continui ante divisionem non ambiri loco extrinseco seu à superficie alterius corporis, sed unam partem ab alia comparte ejusdem continui ambiri; nam, ut patet in ligno tripedali, secundus pes majori ex parte à primo & tertio ambitur; ut autem aliquid dicatur simpliciter esse actu in loco, debet actu à superficie alicujus corporis circumcingentis ambiri. Hinc patet ad illud argumentum, quod à ratione fieri solet; cum dividitur continuum, tollitur aliqua unitas, quæ prius erat, ergo ponitur aliqua multitudo, quæ prius non erat, videlicet partium. Non enim de entibus completis, totis, &c. quæ ante erant unum, non quidem ratione indistinctionis, sed ratione continuationis; post verò multa, non quidem etiam ratione novæ distinctionis, sed ablatione continuationis.

LXXXXI. Obijcies 2°. si aliquæ partes continui essent actu distinctæ ante omnem designationem, &c. omnes essent tales, ob paritatem rationis; sed hoc dici non potest, ergo, &c. probatur minor, quia alioqui continuum constaret ex indistinguibilibus, ac per consequens ex indivisibilibus; quia, quæ non possunt ulterius distingui, non possunt ulterius dividi; nam distinctio præsupponitur ad divisionem.

LXXXXII. Respondetur à multis concessa majore, negando minorem, ad ejus probationem distinguendo primam sequelam; quia alioqui continuum constaret ex indistinguibilibus, id est partibus carentibus partibus actu distinctis, vel possibilibus distingui, prout constat in sententia Zenonis, dum in ea constat punctis indivisibilibus Mathematicè, negatur sequela: constaret ex indistinguibilibus, id est ex partibus ita inter se distinctis,

R. P. Francisci Bona Spei Physica.

ut inter se ulterius distingui non possent, conceditur sequela: verum hæc Responsio non placet quia indistingubile hoc sensu, quod ulterius in alias partes distingui non possit, nec ulterius in alias, partes dividi potest, ac proinde isto sensu indistingubile revera est indivisibile mathematicum; unde continuum deberet constare ex indivisibilibus mathematicè, quod per objectionem intenditur. Quare aliter

LXXXXIII. Respondeo distinguendo sequelam majoris: si aliquæ partes continui essent actu distinctæ ante omnem designationem, &c. omnes essent adæquatè inter se actu distinctæ, nego sequelam; adæquatè, vel inadæquatè, concedo sequelam; non enim aliter distinguuntur partes inter se, quàm sint ab invicem divisibiles; quia ad distinctionem realem continuorum sequitur necessariò separabilitas seu divisibilitas realis quoad locum & unionem, ut attendenti patebit.

LXXXXIV. Instabis, *unum & distinctum ab alio sunt idem*; sed continuum non est toties unum, quot habet partes; ergo non habet omnes partes, etiam inadæquatè actu inter se distinctas: major admittitur; probatur minor, quia non omnes partes sunt inter se divisæ; unum verò definitur, *quod est indivisum in se & divisum à quolibet alio*; ergo, &c.

LXXXXV. Respondeo negando minorem, ad ejus probationem distinguo antecedens: non omnes partes sunt inter se divisæ, prout ly *divisum* sumitur ut idem est ac secundum unionem separatam, concedo antecedens; prout ly *divisum* sumitur in definitione *unius*, nego antecedens; definitionis autem *unius*, videlicet *unum est quod est indivisum in se & divisum à quolibet alio*, est hic sensus, *unum est quod est id quod est, & non est quodlibet aliud*; pro quo vide dicta in Logica tract. 1. disp. 2. de Distinct. dub. 1°.

D V B I V M VI.

An Continuum possit dividi in omnes suas partes.

R E S O L U T I O I.

LXXXXVI. Dico 1°. Continuum non potest etiam per divinam omnipotentiam, simpliciter dividi in omnes suas partes, sic ut omnes omnino partes non sint ulterius divisibiles.

LXXXXVII. Probatur, quia alioqui continuum non fuisset compositum ex continuis essentialiter, sed ex indivisibilibus essentialiter, cujus contrarium supra contra Zenonem defendimus, ergo, &c. Probatur antecedens, quia omnes partes, quæ remanerent, essent ulterius indivisibiles, ac proinde, puncta indivisibilia mathematica.

LXXXXVIII. Obijcies tamen, nulla est pars continui, quæ aliquam includat essentialiter, & quæ non possit adæquatè distingui & separari, ergo, &c.

LXXXXIX. Respondeo distinguendo antecedens, nulla est pars continui, quæ aliquam determinatam & non communicantem includat essentialiter, concedo antecedens; quæ aliquam indeterminatam & communicantem non includat essentialiter, nego antecedens.

c. Instabis, supra omnes partes continui nulla datur indeterminata & communicans; sed pars continui A. v. g. neque istam includit essentialiter, & ab illa potest adæquatè distingui & separari, neque

que